

Tiedote, 1.2.2024

Tyypitalojen kiehtovaa historiaa New Standards -näyttelyssä

Aalto2:ssa avautuu 16. helmikuuta New Standards – Puutalo Oy 1940–55. -näyttely, joka tuo esiin ainutlaatuisen tarinan suomalaisten puuelementtitalojen maailmanvalloituksesta toisen maailmansodan jälkeen. Venetsian arkkitehtuuribiennaalin Suomen paviljongissa vuonna 2021 ensimmäistä kertaa nähty näyttelykokonaisuus on täydentynyt valokuvaaja Juuso Westerlundin uusilla valokuvilla Puutalo Oy:n taloista Oulussa ja Raahen Lampinsaaren kaivoskylässä.

New Standards -näyttely kertoo tarinan Puutalo Oy:stä, joka perustettiin vuonna 1940 auttamaan Karjalan evakkojen asuttamisessa, kun talvisodan seurauksena lähes 420 000 ihmistä joutui jättämään kotinsa. Kansallisessa hätätilanteessa teollisuus, päättäjät ja arkkitehdit yhdistivät voimansa ja kehittivät uudenlaisen puutalotyypin, jota oli mahdollista sarjavalmistaa myös teollisin menetelmin. Alun perin kotimaan tarpeisiin perustettu Puutalo Oy kasvoi alle vuosikymmenessä yhdeksi maailman suurimmista puuelementtirakennusten vientiorganisaatioista. Puutalo Oy:n taloja löytyy myös Jyväskylästä, esimerkiksi Lohikosken ja Mäki-Matin kaupunginosista. Keskisuomalaisittain on kiinnostavaa, että rakennusten osia valmistettiin Jyväskylän seudun puunjalostustehtaissa.

Laura Bergerin, Philip Tidwellin ja Kristo Vesikansan kuratoima New Standards -näyttely dokumentoi Puutalo Oy:n kukoistuksen 1940-luvulta 1950-luvun puoliväliin. Rakennuksia suunnitteli joukko aikansa johtavia arkkitehteja, ja vaatimattoman näköisiin taloihin sisältyi suuri määrä rakenteellisia, tilallisia ja käytettävyyteen liittyviä innovaatioita. Kuraattoreiden arkistoista kokoamat piirustukset, valokuvat ja esitteet kuvastavat aikakauden käsityksiä ja tavoitteita, joiden mukaan suunnitelmia muokattiin vaihteleviin ilmasto-oloihin ja elintapoihin sopiviksi.

"Olemme erityisen ilahtuneita, että New Standards -näyttely tulee esille Aalto2-museokeskukseen, sillä Alvar Aalto kytkeytyy monin tavoin Puutalo Oy:n tarinaan", kertovat näyttelyn kuraattorit. "Vaikka Aalto ei yhtiölle rakennuksia suunnitellutkaan, Puutalo Oy:n taloissa on mahdollista tunnistaa suoria yhteyksiä hänen toimintaansa. Yrityksen voi ajatella toteuttaneen Aallon ajatuksia elastisesta standardisoinnista, ja monien Puutalo Oy:n varhaisten talomallien esikuvina olivat Aallon Ahlström-yhtiölle suunnittelemaat tyypitalot. Lisäksi useissa Aallon 1950-luvun rakennuksissa käytettiin Puutalo Oy:n ja sen kilpailijan Myyntiyhdistys Puurakenteen tehtaiden valmistamia puuelementtejä", taustoittavat Berger, Tidwell ja Vesikansa.

Palkitun valokuvaajan **Juuso Westerlundin** näyttelyä varten toteuttama teossarja paljastaa, miltä elämä Puutaloissa eri puolilla maailmaa tänä päivänä näyttää. Vaikka Puutalo Oy:n pientaloja, kouluja ja asuntoloita ei juurikaan ole näkynyt arkkitehtuurijulkaisuissa, ne saattavat vielä nykyäänkin olla laajalevikkisin suomalaisarkkitehtuurin vientituote.

Näyttelyn on tuottanut Arkkitehtuurin tiedotuskeskus Archinfo. Se on ollut aiemmin esillä Arkkitehtuurimuseossa Helsingissä, Suomen Metsämuseo Lustossa Punkaharjulla ja muotoilukeskus Protossa Oulussa. Lue lisää näyttelystä: www.newstandards.info

New Standards - Puutalo Oy 1940–1955
16.2. –5.5.2024
Aalto2-museokeskus
Alvar Aallon katu 7, Jyväskylä

Aalto2

Aalto2-museokeskus on arkkitehtuurin, muotoilun ja kulttuuriperinnön kohtaamispaikka Jyväskylässä.

LEHDISTÖKUVAT

Mediatiedustelut:
press@aalto2.museum

Näyttelyn sisältöön liittyvät tiedustelut:
Näyttelyintendentti Mari Murtoniemi
puh. 040 355 9162
mari.murtoniemi@alvaraalto.fi